

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (in serate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 273.

V Ljubljani, v ponedeljek 29. novembra 1897.

Letnik XXV.

Vabilo na naročbo.

S 1. decembrom pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta . 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto . 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Državni zbor.

Dunaj, 28. novembra.

Alia iacta!

Divja, strastna, brezozirna vojska je po večerajšnji bitki končana. Se se trese zrak po dvorani, prah se še meša v gostem zraku, soparica puhti iz mramornate palače, grški in rimski zakonodajalci nemi in začudeni zró s stene — nad predsedstvom na bojišče, koder so tedne in mesece avstrijski zakonodajalci parlamentarizem in ustavo teptali z nogami, trgali v kosce ter s pestmi in poleni provzročili, nadaljevali in skončali revolucijo, anarhijo v zbornici. Zadnji dogodki so zapечатili usodo sedanji zbornici poslancev, včeraj je bila zadnja seja, kajti nihče več ne more gojiti nade, da bi ta poslanska zbornica mogla in hotela v bližnjem času sklepati o kaki resni in nujni stvari. Na mesta Wolfa, Schönererja in socijalnih demokratov, ki so izključeni iz zbornice, so stopili Lecher, Funke, Pfersche, Gross in Russ. Bojevitost se je polastila celo antisemitov, ki so do večerajšnjega dne le navidezno vztrajali v obstrukciji.

Presvetli cesar se je sinoči ob 3/4. uro vrnil iz Wallsee-a ter takoj vsprejel grofa Badenja, ki je poročal o zadnjih dogodkih, o položaju sploh ter si izprosil navodil in pooblastil. Najvišji odlok v tem oziru nam uradno ni znan, toda z ozirom na avtoriteto, ki mora varovati državne interese, smemo sklepati, da vlada ne bode odstopila, ker se ne more in ne sme umakniti izgredom in brutalnosti razpaljenih strankarskih strastij. Ker ustavnim potom ni mogoče vršiti državnih dolžnostij, mora jih cesarska vlada brez ustave, brez parlamenta. Ali naj se morda nadaljujejo ostudne bitke med poslanci, ali naj policija znese vse levičarske razgrajalce pod kap, na cesto? Da, to bi bilo mogoče in takozvani »Rumpfparlament« zružene desnice bi tiral državni voz dalje. Toda sramote pred vso Evropo, vsem svetom je dovolj, parlamentarizem je zadušeno, »furor teutonici« bi skušal doseči svoj namen izven zbornice, na ulici.

Prememba poslovnega reda je imela namen, da bi izčistila ovčji hlev volkov, medvedov in tigrov, da rabim besede znanega levičarskega saljivca, ter odtrgala treznejše može na levici od

razgrajalcev po poklicu, ki so vprizorili izgrede ter jih nadaljevali. Tudi ta zadnji poskus se je izjalovil, kajti bil je prepozen. Ulil je le olja v požar, zublji in plameni so bruhnili višje in širše, razgrnili se na sosedne hiše preko visokih vrhov in zidov.

Do 1. decembra je obljubila ogerska vlada čakati na sklep avstrijskega parlamenta glede nagodbenega provizorija. Debata se ni niti pričela in dogovorjeni obrok je potekel. Obstrukcija je zmaga, preprečila je ustavni provizorij, ali pa je dosegla svoj namen, to je veliko vprašanje, na katero moremo odgovoriti že danes: Ne!

Državni zbor preložen.

To je posledica, to je uspeh onih nemških kričarjev, ki nas pitajo kakor Martinove goske z orehi in peskom nemške kulture. Razbite mize v zbornici, polomljeni stoli, polena, piščalke, pesti in noži, to so znaki, to so sredstva te vrste nemške kulture. Srd in sovraštvo med narodi, to je posledica germanizacije, dva sovražna tabora državljanov, to je uspeh Votanovih čestilcev.

Glasila opozicije sicer trobijo v svet, da je zmaga nemška pest, toda ta slava je herostratska. Ta Pyrrhova zmaga, s katero se ponaša obstrukcija, nam Slovincem le dokazuje, da je ustava pomanjkljiva, da si mora vlada pomagati brez te ustave, brez parlamenta, da mora vlada iz državnih ozirov misliti na drugo ustavo, na drug parlament.

In to je dognana stvar. Sedaj ob 12. uri, ko pišem to poročilo. že leži na mizi v pisarni zborničnega predsednika najvišji odlok, da je državni zbor preložen. Dokler zborujeta delegaciji, je preložitve le formalna. Ko pa delegaciji skleneta in dovolita skupni državni proračun, bode takoj, tako se obče govori in zatrjuje, državni zbor zaključen, a konen ob enem razpuščen.

Govori se, da bode vlada z najvišjim odlokom zistirala sedanjo ustavo ter oktroirala drugo, in da bodo zopet deželni zbori volili državne poslance, kakor do leta 1873. O tem se je že večeraj posvetovala parlamentarna komisija. Dr. Engel, grof Pallfy, Lupul in Jaworski so izprva resno in odločno zagovarjali to stališče. V imenu naše zveze sta Barwinski in dr. Šustersiž ravno tako odločno ugovarjala v imenu Rusinov in Slovencev, kajti potem smo na Koroskem in v Istri, celo na Stajerskem in Primorskem na milost in nemilost izročeni nemškim in italijanskim nespravljamim soviništom. Te dve izjavi sta malo ohladili prvo ognjevitost in merodajna oseba je izjavila, da bode vlada preje skrbela za varstvo narodnih manjšin. Ako se nam to zagotovi, potem mirna Bosna.

Dr. Lueger.

Dr. Lueger je večeraj zaupno nam pojasnil svoje stališče in položaj svoje stranke; obrazložil tehtne uzroke, zakaj je »svojo stranko krščansko-socijalnih komedijantov srečno speljal v tabor revolucionarjev in veleizdajalcev«, kakor poroča »Narodov« poročevalec. Revolucijske namene in veleizdajstvo more dr.

Luegerju in njegovi stranki očitati le tak mož, k je načelen nasprotnik krščansko-socijalni reformi ali ki sploh nima načel ter svoja načela in poročila prodaje vsakomu, kdor jih plača.

Vsak Slovan, in če še priseza na liberalizem, mora uvideti, kam nas je pripeljal nemško-liberalni, židovski liberalizem. In če druge zasluge nima »famosni« dr. Lueger, da je na Dunaju in Niže-Avstrijskem strl nemško-liberalni terorizem, že za to zasluži, da njegova podoba visi v sobi vsacega avstrijskega patrijota. Velevažni pa so razlogi, iz katerih se je dr. Lueger s svojo stranko včeraj pridružil obstrukciji. In zato ga mi ne obsojamo, temveč opravičujemo.

Nam so tudi znani vzroki, zakaj je antisemit Schneider klical sekcijememu šefu Halbanu: »Ta žid mora ven! Ta lopov je vsega kriv!« Istina je, da so desničarski poslanci zadnje dni le z največjo težavo mogli dobiti po jedno, k večjemu dve ustopnici v zbornico; nasprotno pa so jih soc. demokratje in Wolfovi pristaši dobivali brez truda in prošnji. Zakaj? Sekcijski šef Halban je svak dr. Adlerja, vodje soc. demokratov, ki vsak dan s svojim generalnim štabom široko sedi v prvi galeriji nad socijalisti in antisemiti. V petek je dr. Adler pljuval na antisemite iz svoje lože. Sedaj je pač umevno, da antisemitje niso mogli dalje prenašati židovske nesramnosti. Halban je tisti, ki je nasvetoval policijsko pomoč, a s tem le vodo napeljal na mlin soc. demokratov. Žalostno pri nas v Avstriji, da stolno mesto Dunaj ne dobi posojila, ker ga židovski kapitalisti ne dovolijo antisemitu Luegerju; žalostno je, da so skoraj vsi večji časniki v židovskih rokah in da se celó vlada v zbornici ne more otresti židovskih dvoživk in pijavk.

Nov tir.

Mi smo do cela prepričani, da ima sedanja vlada ravno po zadnjih dogodkih trdno voljo, otresti se nemškega radikalizma. Nemški živelj bode sicer še vpliven, a ne odločilen. Nemške fraze, bojne glasilke ne smejo dalje metati državne ladije iz določenega tira, ki kaže pot do pravične sprave med avstrijskimi narodi na podlagi popolne enakopravnosti.

Fraze ne segajo do razuma, temuž le do nerazsodnosti slepih strastij. Može à la Wolf in Berner ne morejo in ne smejo igrati se z usodo tisočletne države, kot otročaji z žago. Nismo prijatelji absolutizma in birokracije, a sedaj za nekaj mesecev more le vladna avtoriteta voditi državno ladijo, da se pomirijo viharji, da se poleže parlamentarna revolucija. In to se more zgoditi in se bode zgodilo, ako vlada — in o tem ne dvomimo — v tem resnem trenutku računa z dejanskimi razmerami, ako upošteva, da je sedanja desnica zastopala skoraj tri četrtine vsega prebivalstva iz vseh narodov.

Katoliška ljudska stranka.

Že več tednov je trajala kriza v tej stranki. Vedno in vedno je Dipauli spravljal desnico v zadrego s svojim omahovanjem. Nočemo soditi o vrednosti njegovih razlogov; to je gotovo, da je imela stranka jako težavno stališče. Vedno pa so bili Tiroleci, ki so Ebenhochu in Karlonu podstavljali noge. Včeraj pa se je stranka razbila. Tiroleci, na čelu jim

Dipauli in Zallinger, so včeraj hoteli v zbornici izjaviti, da sicer obsojajo levičarsko obstrukcijo in škandale, da pa se ne strinjajo s Falkenhaynovim predlogom, oziroma zadnjo premembo poslovnega reda. Govori se tudi med poslanci, da sta se včeraj sprla Dipauli in Ebenhoch. Baron Dipauli nekda stopi k Ebenhochu: „No, kaj storite sedaj? Tu vidite, kaj ste provzročili“. Dr. Ebenhoch mu odgovori: „Da, to se je zgodilo, ker klubi desnice niso jedini, ker so ljudje, ki nočejo uvideti, da se mora drugače postopati z revolucijo. To je sramota. Mejnima je prt pretrgan“.

Dr. pl. Fuchs sreča na hodniku barona Dipaulija ter ga vpraša, ali je objavil svojo izjavo. Baron Dipauli: „Da!“ — Dr. Fuchs: „Potem nimam s teboj ničesar več govoriti“.

Dalje se govori, da namesto Tirolcev Falkenhaynova skupina vstopi v Ebenhochov klub, v katerem ostanejo nemški konservativci štajerski, goravstrijski in solnograški. Včeraj je dr. Ebenhoch v imenu svojih tovarišev izjavil v parlamentarni komisiji, da vstraja do zadnjega v večini.

Liberalni veleposestniki.

V petek je imel grof Stürggh skoro celo uro besedo, a stal je nem na svojem mestu v bučanju in hrupu.

Torej grof Stürggh je imel nalog, izjaviti v imenu ustavovernega veleposestva, da odločno protestuje proti Falkenhaynovemu predlogu, ob enem pa obsoja izgred, ki ponižujejo in sramoté parlamentarizem.

Zadnja seja.

Včeraj je bila zadnja seja, zadnja nepopisna bitka dolge vojske. Strežaj Močnik je po nalogu z električnim zvoncec klical poslance v zbornico k seji. Kot besni se zaženo proti njemu dr. Steinwender, Funke, Hohenburger, Steiner, Lemisch in Lecher s klici: „Spravite se ven, policija mora preje priti“. — Močnik se umakne za nekaj korakov, a se zopet vrne. Tu planejo kot levi dr. Steinwender in drugi čez mizo proti Močniku, ta se ustraši ter beži pred tolpo skozi vrata.

Tu vstopi predsednik Abrahamowicz. Unisono kot besni začno levičarji kričati, teptati, žvižgati, piskati. Celo Menger, Kindermann in Lecher so trobili na trobente.

Dr. Lecher se vstopi pred predsednika Abrahamowicza ter ga psuje z najnesramnejšimi psovkami: Schuft, Gauner, Lump itd. Ob enem kriče predsedniku psovke v obraz: Gross, Pfersche, Dobernig, Grössl, d' Elvert in drugi.

Desnica se je zgražala nad temi prizori, krčila se je marsikatera pest, toda mnogi poslanci z desnice so šli iz zbornice ali pa tiho opazovali to anarhijo.

V Abrahamowicza je levica kot dež metala kepe papirja. Abrahamowicz blede in prestrašen stoji na svojem mestu, nato se umakne — druhali.

Kmalu nato pa nov šum v zbornici. Wolf se je utihotapil v zbornico s cilindrom na glavi in gorkačo v roki, prisopihal med levičarje, ki ga pozdravijo z divjim krikom. Dr. Lecher se obrne proti galeriji ter kriči: Wolf je med nami! Sluga je sicer skušal Wolfa zabraniti vhod, toda surovež ga je pahnil nazaj ter udaril s palico dva stražnika, ki sta ga hotela prijeti.

A kmalu prideta dva komisarja s policaji ter pozoveta Wolfa, ki se je skrtil med poslanci na levi, naj gré iz zbornice. Wolf se brani, uleže na tla ter drži za klopi. Trdne roke ga zgrabijo ter odnesó skozi vrata k policijskemu ravnateljstvu in na to k deželnemu sodišču, kjer ostane v preiskovalnem zaporu do sod. obravnave. Zatožen je javnega nasilstva.

Istotako je predsedstvo vložilo ovadbo proti Lecherju, ki je včeraj začetkom seje črnilnik vrgel proti predsedniku. Črnilnik je odletel v steber ter se razbil.

Kmalu vstopi dr. Kramar ter sejo zaključí, rekoč, da prihodnjo pismeno naznani.

Izgredi po mestu

so baje velikanski, kakor poročajo listi; več oseb je ranjenih. Človek si skoro ne upa na ulico, ker je — poslanec, član desnice. Sinoči pred 7. uro so bili velikanski izgredi pred vseučiliščem in v okolici. — Danes že ves dan policija na konjih in huzarji z golo sabljo delajo mir in red po ulicah, koder se je nagnetlo na tisoče občinstva. Ravnokar ob 1/4. se pripelje pred zbornico dr. Lueger, ki izstopi na vsa-

cih 50 korakov iz voza ter govori kratko med velikansko množico. Vse mu kliče: Hoah! Kaj govori, ne čujemo skozi okna. Neki poslanec trdi, da Lueger množici naznanja odstop vlade. Koliko je resnice, ne vem, ker se raznašajo razne vesti. Jutri itak dobite zanesljiva poročila. Gotovo je le to, da je drž. zbor formalno preložen.

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. novembra.

Izjava v gospodski zbornici. Židovsko-liberalni in nacionalni listi z velikim veseljem poročajo o neki izjavi člana gospodske zbornice kneza Karola Auersperga, ki je očitno naperjena proti „nečuvnemu nasilstvu“, s katerim je postopala večina v poslanski zbornici. Finančna komisija gospodske zbornice se je namreč posvetovala o vladni predlogi glede državnih podpor vsled neugodnih poškodbam krajem, katero je poslanska zbornica vsprejela pred nekaj časom. Omenjeni član te komisije je izjavil, da se za sedaj ne mara spuščati v podrobnosti, „v prihodnje se pa hočemo gledé sklepov poslanske zbornice vselej prepričati najprej o njih pravomočnosti“. Voditelji desnice pa naj sedaj vprašajo veleučnega kneza, kaj bi bil on ukrenil v takih okoliščinah, v kakoršnih se je nahajala desnica.

Graški deželni zastop protestuje. Dosedaj smo bili navajeni, da so sklepali najodločnejše ugovore razni občinski zastopi in odbori raznih političnih in nepolitičnih društev, sedaj nas je pa presenečila taka določna in odločna izjava deželnega odbora štajerskega v Gradcu. Ti možje se zgražajo in obsojajo spremembo poslovnega reda, posebno pa izključenje nekaterih državnih poslancev od nekaterih sej. V tej izjavi se najglobokeje obžaluje nek zavraten napad na jednega izmed poslancev „kulturosocev“. Konečno se pa najodločnejše ugovarja nasilnemu postopanju desnice in izraža nad vsem najglobokeje obžalovanje. Za ta veliki čin bo graškemu deželnemu odboru gotovo hvaležna vsa židovsko-liberalna in socijalistična Germanija.

Rumunski državni zbor. Minulo soboto je otvoril rumunski kralj zimsko zasedanje rumunskega državnega zbora. V nagovoru je omenjal dogodke v zunanjih državah z nastopnimi besedami: Nemir, ki se je polastil Evrope povodom grško-turške vojske, je sedaj izginil. Združeno postopanje velevladstij nam zagotavlja splošen mir, ki bo pospešil mirni razvoj narodov. Posebno ugodne so pa razmere Rumunije do sosednih držav, ki vse prav toplo simpatizujejo z nami. S posebno hvaležnostjo se pa moram spominjati ljubeznivega in sijajnega vsprejema v Budimpešti, ki je še bolj utrdil prijateljstvo in spoštovanje med njim in vladarjem avstrijskim. Tudi razmere do Bolgarije so sedaj najboljše, posebno odkar je bival v Bukareštu knez Ferdinand.

Žrtve Grkov v zadnji vojski. Poleg krvnih žrtev, ki jih je moral donesti grški narod, je moral plačati tudi ogromne svote denarja. Za leto 1897 se je namreč proračunavalo vojnih stroškov na 93.226.569 drahem. Vsled dolgotrajne nesrečne vojske je moral parlament že do 22. septembra t. l. dovoliti 50.839.127 drahem, torej se je do tega časa dovolilo skupno 141.065.696 drahem. Kmalu nato pa je zahtevala vlada od narodnih zastopnikov še 4.891.072 drahem kot izvanredni kredit za podporo, prevažanje in oskrbovanje tesalskih vjetnikov in za ohranjanje armade v mesecih oktober in november. Na ta način zviša se vojna potreba na 148.956.768 drahem, od teh odpade svota 55.730.199 drahem na izvanredne stroške. Iz tega je razvidno, da je svota stroškov zelo ogromna in deželica, sicer navajena majhnih svot v vsakoletnem proračunu, bode dolgo časa čutila to breme, katero še zdatno obtežuje vojna odškodnina.

Dogodki v Španiji. Sobotni španski uradni listi so objavili potrjene zakone glede uvedbe avtonomije na Kubi in Portoriko. V uvodu k tem zakonom se zatrjuje, da meni vlada popolno odkrito s prebivalci imenovanih otokov. Vlada obeh otokov je v rokah jednega guvernerja in jednega parlamenta, ki sklepa zakone v kolonijalnih zadevah in obstoji iz dveh zbornic, namreč reprezentantne zbornice in upravnega sveta z enakimi pravicami. Krona ali pa tudi guverner smeta zborovanje prekiniti ali pa tudi parlament razpustiti, dolžna sta pa v teku treh mesecev parlament zopet sklicati ali pa volitve obnoviti. Guvernerju v pomoč se imenuje ministerski svet, čegar člani so za svoje delovanje

odgovorni kolonijalnemu parlamentu. Guverner je na teh dveh otokih vrhovni poveljnik, čuvar javnega reda in miru, v njegovo področje spada objavljanje in izvrševanje zakonov, sme pomilostiti ter konečno tudi zistirati ustavo, seveda le za nekaj časa. O carinskih tarifnih odločbah sam parlament, izvrševalne naredbe v trgovinskih zadevah se pa ravna po trgovinskih razmerah s Španijo. S tem je toraj uvedena na otoku Kubi toliko zaželena avtonomija, s katero pa seveda vlada ne bo mogla zadovoljiti vseh elementov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. novembra.

(Grof Baden) je torej ustregel nemškimi kričanjem in dal cesarju ostavko celega kabineta. Tako nam poroča brzojav. Cesar je ostavko vsprejel in s sestavo novega kabineta poveril doseďanjega naučnega ministra barona Gautscha. Prezgoda bi bilo, že danes razmotrivati eventuelni preobrat, ki se zna v najbližji bodočnosti izvršiti v notranji naši politiki. Nekaj pa vendar že danes lahko rečemo, namreč to, da se kriza ni tako izvršila, kakor bi bilo pričakovati po patrijotičnem, samega sebe nad vse zatajujočem delovanju desnice, zlasti pri razpravah o nagodbenem provizoriju. — Baron Gautsch ni mož, kateremu bi desnica zamogla zaupati. Res je sicer vse zavisno od tega, kakšne može bo okolu sebe zbral, a vendar se močno bojimo, da so veleizdajški elementi — zmagali nad združenimi patrijotičnimi strankami. Vse svoje zaupanje pa stavimo v tem kritičnem trenutku na neupogljivost naših poslancev, kateri naj bodo pripravljeni eventuelno dejanjski proizvajati besede dra. Susteršiča na vseslovenskem shodu: „Ne bodimo preoptimistični, bodimo na vse pripravljeni, pripravljeni tudi na večletno in najstrožjo opozicijo.“

(Za bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem Mestu) pobira te dni po Ljubljani usmiljen brat mile darove. Z ozirom na to, da se usmiljeni bratje popolno žrtvujejo postrežbi bolnikov ter so imeli z dozidavanjem bolnišnice veliko stroškov, pričakovati je, da radodarni Ljubljančani tudi o tej priliki pokažejo svoja dobra srca za oskrbovanje najnajtežjih trpinov — bolnikov.

(Izgredi na Dunaju.) Z Dunaja, 28. novembra: Grozne razmere, ki vladajo v avstrijskem parlamentu, našle so odmev tudi v ljudstvu in so se zanesle na cesto. V petek, soboto in danes vrše se neprehoma razne demonstracije, katerih provzročitelji so pred vsem nemško-nacionalni in židovski dijaki. Že v petek dopoldne bilo je pred parlamentom v Stadionovi ulici zbranih okolu 400 dijakov in nekaj radovednežev. Policija jih je opomnila, naj se mirno razidejo. Toda to je duhove le še bolj razburilo. Začeli so psovati policijo. Policija je vsled tega energično postopala in aretovala 5 dijakov. Drugi so ubežali v aulo in zaprli vrata. Okolu parlamenta in univerze bile so celi dan večje in manjše gruč. Na večer od 5.—6. ure zbralo se je nad 2000 dijakov v auli in okolu univerze. — Prostor pred univerzo (Francov ring) bil je poln občinstva in dijaštva. V auli peli so dijaki nemške pesmi in imeli govore. Od tod so mislili iti pred ministerstvo. Jeden oddelek dijakov napravi se na pot. Toda policija jim je zaprla pot. Ogromno število policistov na konjih skušalo je gruč razgnati. Pri tem je padel jeden redarjev raz konja in se poškodoval tako, da so ga morali prenesti v bolnico. Policijski komisar sklenil je sedaj sprazniti prostor prav pred aulo. Toda komaj zagledajo dijaki v auli redarje, zaženo strašen hrušč in vpitje. Pri glavnih vratih pobili so dijaki vse steklo. Sebe proti deseti uri razšlo se je ljudstvo. Aretovanih je bilo okolu 50 oseb. Demonstracije nadaljevale so se v soboto. Pred parlamentom bilo je celo dopoldne na stotine ljudstva, katero so skušali redarji razkropiti. Okoli 1/11. pride onih 12 socijalističnih poslancev pred parlament, ki so bili za 3 seje izključeni. Ljudstvo jih spozna in jih pozdravlja. Ko so poslanci našli vrata parlamenta zaprta, so odšli. Ljudstvo jih je spremilo. Naposled se je policiji posrečilo to gručo vsaj deloma razkropiti. Na univerzi bil je glavni uhod zaprt in običajni sobotni „bummel“ od rektorja prepovedan. — Vkljub temu zbralo se je na univerzi in okolu nje polno dijaštva. Ko jih je redarstvo skušalo razgnati, pozdravila je množica redarje s psovanjem. Dijaki so zasedli na univerzi okna v prvem in drugem nadstropju in metali na policijo palice, zrcala, stole

itd. Policija je vsled tega potegnila sablje in dva dijaka sta bila ranjena. Več oken je razbitih. Govori se, da bode univerza za nekaj časa zaprta.

(Izbruh nemške zdivjanosti.) Gradec, 28. nov. Nemški državnozbornski heilöti so dosegli svoj namen, ljudstvo jih je začelo posnemati. O izgrelih, ki se dogajajo vsak čas v prestolnici, dobite od drugod poročilo, jaz hočem samo na kratko opisati zadnjih dnij dogodke, ki se vrše v Gradcu, — „in der deutschbesten Stadt der Deutschen“. Glasilo skrajnih nemškonacionalnih zagrizencev, „Grazer Tagblatt“, pa tudi židovski „Tagesspost“ se je z zlobnim pretiravanjem dogodkov v zbornici in povsem lažljivimi poročili posrečilo graško itak šovinistično prebivalstvo tolikanj vznemiriti, da je priredilo v petek zvečer hrupno demonstracijo pod vodstvom nemškega dijaštva (ne pa socialnih demokratov, kakor pravi Vaše telefonično poročilo). Bilo je mnogo krika in vika, psovanja in zabavljanja, a do resnih posledic vendar ni prišlo. Nekaj oseb je bilo lahko ranjenih, precej (čez 30) zaprtih, uredništvo „Volksblatta“ in „Extrablatta“ in „Sonntagsbote“ so okna pobili in vrata poškodovali, a ko so prišli Bošnjaki in dragonci, razpršila se je množica po triurnem obotavljanju. Nemški dijaki pa še niso bili zadovoljni in so ad maiorem Germaniae gloriam razbili okna, restavracije Slovence Kavbeta. V soboto zjutraj je demonstriralo nemško dijaštvo na tehniki in na vseučilišču. Vseučilišni rektor se je modro skril, mesto da bi bil razgrajalec zapodil iz avle ali jih vsaj resno opomnil. Splošna razburjenost je vladala v soboto popoldne v mestu, listi so hujskali ljudstvo, mesto mirili, le v toliko so ga svarili, naj pač demonstruje na postaven način. Težko je demonstrirati, a pri vsem tem ostati na postavnih tleh. Proti večeru se je zbrala velika masa dijakov in delavcev v gospodski ulici ter začela prepevati nemške nacionalne, pa tudi socialno demokratične pesni. Mestna policija bi bila kaj lahko zadušila demonstracijo v kali, a ni se ganila. Mirno je gledala, da je množica naraščala in začela divjati. Najprej so slovesno zažgali Badenijevo podobo, potem so izdali parolo, vse, kar je katoliškega, uničiti. Hoteli so napasti „Stainzerhof“ (uredništvo katoliškega „Volksblatta“) a močna straža jim jena-mero preprečila. Voditelju tukajšnjih kršč. socialistov, mestnemu odborniku Vollenhalsu, so pobili okna, socialni demokratje so hoteli razrušiti kršč. socialistov dom („Arbeiterheim“) in oropati nunski samostan, toda vojaštvo jih je s silo nazaj poglalo. V župnišču mestne cerkve v gosposki ulici so pobili okna, a ko so prišli policaji med razljučeni mob, da bi najhujše razgrajalec priprli, naklestili so jih socialisti neusmiljeno. Med kričači, ki so preprosti ljudje hujskali in ščuvali, so se posebno odlikovali italijanski dijaki, kateri jedini so vpili: „Nieder mit den Slaven!“ dasi jih je skoro polovica sinov slovanskih roditeljev! Videč, da je ljudstvo dovolj nahujskano, umaknili so se nemški in italijanski dijaki-junaki s pozorišča in velikodušno prepustili posledice zdivjanosti nevednemu ljudstvu samemu. Ko so hoteli Bošnjaki razgnati demonstrante, vsprejela jih je sfanatizovana druhal s psovkami in kamenjem. Skoro povsod se je umaknila množica nastavljenim bajonetom, samo v „Murgasse“ morali so vojaki spustiti jedno salvo. Skoro vse krogle so frčale v zrak ali se zadirale v stene, samo dve sta zadeli dva delavca, ki sta na mestu obležala, jeden mrtev, drugi smrtno ranjen, a ranjenih je bilo več ljudi s krogli, bajoneti in kopiti. Prijavljenih ranjencev je okolo trideset, a v istini jih mora biti najmanj trikrat toliko. Zlasti eskadron slovenskih dragoncev je kaj čvrsto udrihal po glavah in hrbtih; danes se vidi po mestu polno obvezanih — mučnikov. Skupnemu delovanju jednega batalijona Bošnjakov, nekaj kompanij Belgijcev, jednega batalijona sedmega pešpolka in eskadron dragoncev se je posrečilo ob 2. po polnoči napraviti popolen mir. Danes zjutraj so dijaki spet začeli z demonstracijo na vseučilišču. Rektor prof. Tanner jim ni prepo-vedal ali vsaj odsvetoval demonstracije, le v toliko jih je opomnil, naj si varujejo kožo. Po teh besedah obodreni so korakali nemški dijaki v park, kjer je svirala vojaška godba Bošnjakov, ter jo začeli nesramno izzivati. Bošnjaki so potegnili sablje in začeli neusmiljeno mahati po trdih nemških buticah in odšli. Mestni župan, dr. Graf, je danes izdal oklic na graško prebivalstvo, naj vendar miruje, ker nemštvu itak ne koristi z demonstracijami; sicer bo moral postopati z najstrožjimi sredstvi.

Vendar se zbira ljudstvo v čedalje večjem številu. Trije batalijoni pešcev in dragonci so postavljeni na važnejših postojankah, toda vznemirjenost in srditost narašča. Ravnokar (ob 5.) je dal nabiti župan lepake s sledečim besedilom: „Brzobjavka Graški Tagespost z Dunaja. Po dvehurnem posvetovanju je vsprejel cesar ostavko vsega ministerstva in pooblastil barona Gautscha, naj sestavi nov kabinet“. Ljudstvo od početka ni verjelo. Ko pa se je pričelo o istinitosti, je bilo naenkrat vse mesto razsvetljeno.

(Iz Celovca) smo dobili obširen popis kravalov, ki so se vsled dogodkov v parlamentu godili tudi na Koroškem, zlasti v Celovcu in Beljaku. Za danes vsled premalo prostora le omenimo, da v Beljak poslanca Ghona ni bilo, dasi ga je pričakovalo pol mesta na kolodvoru, v Celovec se je poslanec Dobernik tri ure prezgodaj pripeljal, zato se je pa potem, ko je zvedel za demonstracije, iz enega kolodvora pripeljal na drugi mestni kolodvor in vsprejemal ondi svoje čestitelje, mestni zastop itd. Same komedije!

(Iz Ráteč na Gorenjskem), 28. novembra: Zadnji četrtek, 25. t. m., smo dobili tukaj drugi sneg letošnjo zimo. Padlo ga je samo 3 cm., toraj za dober mačji sled. To nas še nič ne vstraši, ker smo ga vajeni na metre meriti. Pa nekaj drugega je, kar skrbi naše živinorejce, to je huda bolezen med ovcami. Več kot 80 jih je že poginilo zadnje dni, največ našemu županu Jož. Pintbahu (38). V začetku so mislili, da je bolezen v gobcu in na parkljih, ki je sicer nalezljiva pa vendar ne nevarna. Toda sedaj se je dognalo, da so ovčje osepnice. To je hitra, kužna, z vročnico združena bolezen, pri kateri nastanejo na koži rudeči mozolji, ki se spremené v mehurje in se slednjič ognuje. Pred več leti je avstrijska država izgubila v enem letu okoli 400 tisoč ovac na osepninah. Na Francoskem jih je poginilo v začetku tega stoletja več kot jeden milijon. Zivali gobec zelo oteče, oči se izbuhnejo, da nič ne vidi, in se vsa omotena okrog zaletuje. Toraj poklicani organi pozor! Pravijo, da so to bolezen zanesle hrvaške ovce, katere je nek tukajšnji posestnik kupil v Kranju.

(Iz Planine) 26. nov. Namesto da se je „Slov. Narod“ po svoji zlobni navadi zadrl nad „Slovenčevimi“ uredniki, češ, da vas Jastbrle, Gemeinde Neuthal je vas Jastrobje v občini Spitalič, naj bi bil rajše malce pokaral slovenske župane, zakaj še zmiraj nekateri nemškutarijo in svojim občanom nemške spise izročajo ter za pristno slovenska imena domačih vasij in občin rabijo ostarele nemške izraze, ki vse kaj drugega pomenijo in so zgolj žalosten spomin nekdanje germanizacije. — Kdo bi na prvi hip v popačeni besedi Jastbrle spoznal Jastrobje in kdo vé, da nemški Neuthal znači slovenski Spitalič, ako ni slučajno od tam doma ali če nima pri rokah repertorija vseh vasij in občin s slovenskimi in pomenčnimi imeni? — Skrajni čas bi bil že, te prisiljena nemške izraze, ki tu pa tam lepo slovensko ime popolnem spačijo in mu čisto drugačen pomen pridenejo, za vselej vreči mej staro šaro. Kdo bi n. pr. ugani, da je vas Eibenschuss naše Ivanje Selo, Rappelgeschies Račje Selo, Gesindeldorf Družinska Vas? itd. Proč z nemškimi imeni in poslužimo se samó domačih slovenskih! „Slovenski Narod“ kot glasilo absolutnih narodnjakov naj v tem smislu poučuje in opominja. Rojstni kraj utepljenca smo pa že izvedeli dan poprej po dopisnici od duhovnika iz Ljubljane, predno je prišepal „Slovenski Narod“ s svojo notico, zato modre nauke „Slovenskega Naroda“ spodobno odklanjamo.

(Zavarovanje goveje živine.) Izv. dopis iz Gorice. V goriški čitalnici vršil se je pret. četrtek ob 11. uri shod, katerega sta sklicala deželni poslanec Blaž Grča in kurat Iv. Rojec, in kateremu je bil namen ustanovitev zavarovalnice za govejo živino. Shoda se je vdeležilo nad 50 oseb, največ duhovnikov, več županov in posestnikov in nekaj učiteljev. G. Grča govoril je o potrebi zavarovalnice in nam podal kratko statistiko o zavarovalnicah v Rusiji, na Nemškem, v Avstriji itd., tudi na Goriškem se je mislilo ustanoviti vže pred 10 leti enaka društva a misel ni dozorela — toda sedaj moramo se stvari resno poprijeti in izvršiti. Po govoru g. Grče čital je g. kurat Rojec pravila, a razni vdeleženci so stavili svoje opazke in želje gledé pravil. Zivahnega posvetovanja vdeleževali so se med drugim g. dež. poslanca Tuma, gg. Knava, Grča, nadučitelj Rustija. Vsi nasveti in želje posameznih zborovalcev

vzeli so se na znanje. Ker je bilo vže čez poludne, je g. Rojec le na kratko omenjal „zveze“ vseh zavarovalnic. Posamezna društva so mrtvorjeno dete; pogine v kakem kraju par goved — izprazni se društvena blagajna in društvo mora prenehati. Ako so pa društva v zvezi, ni se bati še kužne bolezni ne, kajti vsa društva morajo skrbeti, da poravna ono društvo, v kojega okolišu je kužna bolezen pri govedih, vse svoje dolžnosti nasproti zavarovancem. V to razpravo so posegali gg. Tuma, Grča ter dali lepe nasvete. Za sestavo pravil, katere naj bi zadovoljevale vsem potrebam in krajem cele dežele, volil se je odsek 13 članov, kateri mora še pred novim letom pripraviti nova pravila oziraje se na želje posameznih okrajev. Odseku je predsednik g. Blaž Grča, župnik v Šempasu; tajnik pa g. Rustija, nadučitelj šempaski. Vsi gg., katerim je novo podjetje na srečo, se vabijo, da pošljejo v teku 14 dni svoje želje in nasvete g. Grči ali pa g. dr. H. Tumi v Gorico. Upamo, da bode novo podjetje, katerega pogrešamo še povsod na narodno-gospodarskem polju, vspevalo ter da je bodeta visoka vlada in naš deželni zbor gmotno podpirala.

(V Biljah pri Gorici) ustanovila se je s pomočjo tamkajšnjega g. kurata Iv. Rojca „ljudska opekarna, vpisano društvo z omejenim poroštvom“, koje pravila so vpisana vže v združni register pri okrožnem sodišči v Gorici. Društvu so pristopili samo ubogi kmetje, kateri so oddali za izdelovanje opeke vgodna zemljišča, in ubogi pa pridni delavci opekariji, kateri bodo sami izdelovali vsa opekarska dela. Delež znaša 300 glđ. — Sedaj kopsajo pridno ilovico, pomladi bodo zidali opekarno. Cast društvu delajo sami delavci pošteni in njih versko prepričanje, katero se izraža v § 9 društvenih pravil tako-le: „Oni čisti dobiček, ki pripade na en delež, izročiti je vsako leto vpraviteljstvu cerkve sv. Antona v Biljah za cerkvene namene, ki se s tem določijo tako, da se dve tretjini one svote porabi za cerkvene potrebe, ena tretjina pa za sv. maše, ki se imajo darovati za žive in mrtve družabnike“. Bog daj srečo novemu podjetju!

(Konsorcij „Primorskega lista“) imel je svoj občni zbor pret. četrtek ob eni pop. v hotelu Suda v Gorici. Shoda se je vdeležilo nad 30 duhovnikov. Sklenilo se je listu dati večjo obliko ter izdajati kot prilogo dvakrat v mesecu še drug list. — Govorilo se je tudi o ustanovi nove društvene tiskarne, katero misel so vsi odobraval. Načelnik g. Golob, kurat iz Podgore, poročal je o denarnem stanju lista, katero je prav vgodno. Bog daj vrlemu listu obilo naročnikov in vrlih dopisnikov!

(Iz Celovca), dne 28. nov. Naš slovenski odvetnik g. dr. Alojzij Kraut bode pričeni z dnem 7. dec. t. l. uradoval vsak torek v Pliberku, v hiši gospé udove dr. Wanka na trgu. Opozarjamo na to rodoljube pliberškega okraja.

(Koliko velja parnikova vožnja v Ameriko?) Nihče bi si ne mislil, kako silno veliko velja jedna vožnja navadnega velikega parnika, ki vozi popotnike iz Evrope v Ameriko. Iz nekega ameriškega časopisa povzamemo nekatere podrobnosti o tem, ki so jako zanimive. Vodnikov se računa na vsakem večjem parniku s kapitanom in častniki vred na 45 do 50. Poleg tega je še kakih 150 mož, ki imajo s stroji opraviti, in še 90—100 ljudi, ki opravljajo kuhinjska dela in ki strežejo popotnikom. Kapitan takega parnika ima navadno 3—5000 dolarjev letne plače; drugim nastavljenecem se izplača mesečno povprečno 10.000 dolarjev. Tudi kurivo ne velja malo; parnik „Compania“ porabi vsak dan 500 ton oglja. Stroški za poprave in druge izdatke tudi niso neznatni. Zavarovalnica sama zahteva za jeden parnik mesečno 50.000 dolarjev; več ko 1500 dolarjev velja vsak mesec olje in mazilo za stroje. Parnik „City of Rome“ porabi za jedno samo vožnjo na hrani: 13.000 funtov govejega mesa, 5400 funtov kostrunovega mesa, 900 funtov jaginetine, 400 funtov svinjskega in telečjega mesa, 2000 funtov svežih rib, 300 kokošij, 160 rac, 50 gosij, 90 puranov, 200 ruševcev, 30 košov zelenjave, 15 ton krompirja, 12.000 jajc, 1000 četrtnic mleka in 250 četrtnic smetane. Stroški osemndnevne vožnje iz New-Yorka do Hamburga znašajo potemtakem do 100 000 glđ. Precej denarja!

Društva.

(Prvi društveni sestanek kršćansko-socialne „Zveze“) dne 28. novembra t. l. v prostorih „Katoliškega doma“ je bil prav mnogoštevilno obiskan. Ker dobimo v

kratkem v Ljubljani električno razsvetljava, bila je gotovo času primerna in za vse zanimiva razprava o elektriki, ki jo je imel kanonik J. Sušnik. V jedno uro trajajočem predavanju pojasnil je govornik temeljito, kakor on zna, o elektriki najpotrebnejše pojme in pojave; kdor se je kedaj učil v šoli teh stvari, ve, kako težko je povedati in se težje umevati, ako ni pri rokah primernih aparatov. In »Zveza«, kje naj jih dobi? Vendar je gospod kanonik prinesel seboj neko pripravo, na kateri je razkazoval vzlasti vredbo žic. Okrog gospoda predavatelja je bilo mnogo paznih poslušalcev, ki so ga sledili z vidnim zanimanjem. Gospodu kanoniku smo iz srca hvaležni za trud in lepo razpravo. — Gospod Gostinčar je na to ob kratkem zavrnil morebitni ugovor, češ: kaj mi to koristi? Električna ima velikansko prihodnost, zato je zanimivo za vsakega, kaj vedeti o njej. Sploh se hočemo izobraziti, kar je v naši moči, da nam nihče ne bo mogel očitati zabitosti. V večerni šoli, ki jo bo »Zveza« sčasoma otvorila, pridejo na vrsto še druge stvari, delavstvu potrebne in koristne. — Pevsko društvo »Zvon« je prijazno se odzvalo povabilu ter zapelo »Društveno« in par drugih, kar so navzoči sprejeli s ploskanjem. — Gospod podpredsednik je povabil, naj se vpišejo v »Zvezo«, kateri se niso, in se jih je res vpisalo okrog 40 novih članov. Zanimanje je veliko. V nedolgem času bomo imeli zastavo!

Telefonična in brzojavna poročila.

Preložitev drž. zbora.

Dunaj, 28. novembra. Cesar je dopisal ministerskemu predsedniku grofu Badeniju nastopno lastnoročno pismo: Ljubi grof Badeni! Potrebno se mi zdi prekiniti zasedanje državnega zbora do preklica. Cesarjevo pismo je datirano z današnjim dnem.

Odstop vlade.

Dunaj, 28. novembra. Cesar je vsprejel danes predloženo ostavko celega kabineta in naročil baronu Gautschu, naj sestavi novo ministerstvo.

Gradeo, 29. novembra. Ker je grof Badeni demisioniral, je zavladał sinoči v tukajšnjem mestu mir. Mesto je bilo razsvitljeno.

Dunaj, 29. novembra. Badenijevo ministerstvo je odstopilo. Baronu Gautschu je cesar naročil sestavo novega ministerstva, državni zbor preložen, Wolf izpuščen, to označi ves položaj. Badeni je odstopil vsled pritiska liberalnega veleposestva in vnunjega ministra. Ministerstvo še ni gotovo; govori se: Gautsch predsedstvo in notranje zadeve, grof Latour naučni minister, Witttek železniški, Böhm justični minister, Bilinski in Welsersheimb ostaneta. Govori se tudi o Steinbachu, Baquehemu, Bärenreitherju. Položaj je zelo neugoden, ako desnica ne ostane solidarna. Naša zveza se je danes nad dve uri posvetovala o položaju in soglasno

sklenila, da ostane v sedanji večini v vseh slučajih. Vsi naši poslanci ostanejo na Dunaju zbrani nekaj dni, da se pojasni položaj. Nova vlada skliče državni zbor takoj, kose sestavi, da se reši provizorij, predloga o vojaških novincih in začasni proračun.

Dunaj, 29. novembra. (Deželni zbor.)

Pri današnji seji so ostavili zbornico razun veleposestnikov vsi levičarji, ker deželni maršal ni dovolil, da se prebere njih nujni predlog z ozirom na zadnje dogodke na Dunaju. — Namestnik grof Kielmansegg je odgovarjal na interpelacijo radi postopanja policije pri dijaški demonstraciji ter izjavil, da bo zadevo natančneje preiskoval. Obžalovati je, pravi namestnik, da se dunajsko dijaštvo vtika v politiko, mesto da bi se trudilo za pridobitev znanosti. Dolžnost vlade je, da jednake izgrede v bodoče prepreči. Nato se je vsprejelo poročilo o spremembi pravil za deželni hipotečni zavod in zasedanje zaključilo.

Dunaj, 29. novembra. Poslanca Wolfa, katerega je policija aretovala in odvedla k deželnemu sodišču, je to sedaj izpustilo iz preiskovalnega zapora.

Dunaj, 29. novembra. Rektor vseučilišni naznanja dijaštvu, da se razveljavlja naredba, s katero se je zaprlo vseučilišče, ker se je izpremenil položaj. — V proračunskem odseku je bilo vsprejeto poročilo poročevalčevu, ki izraža svojo zadovoljnost glede na trajnost tróžveze in prijateljskih razmer do Rusije, kar se sme smatrati kot poročstvo miru.

Celovec, 29. novembra. Sinoči so razgrajali socialni demokratje in nacionalci ter s kamenjem napadli shod katoliškega meščanskega društva.

Šoštanj, 29. novembra. Pri občinski volitvi za trg Šoštanj so zmagali Slovenci. Udeležba pri volitvi je bila ogromna, navdušenje velikansko.

Aš, 28. nov. Včeraj zvečer so tu demonstrovali nemški nacionalci in socialni demokratje. Tolpa, broječa nad 1000 oseb, je pevajoč in kričoč korakala po mestu. V uradnem in dveh zasebnih poslopjih, kjer stanujejo češki uradniki, so s kamenjem pobili okna.

Umrli so:

V hiralnici:

26. novembra. Rozalija Fatur, dekla, 28 let, dementia epilepsia.

V bolnišnici:

25. novembra. Terezija Dacar, kuharica, 42 let, spridenje jeter.

26. novembra. Marija Ljubič, šivilja, 60 let, catarrhus intest. chron.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24. urah v mm.
27	9. zvečer	741,6	-5,4	sr. vzh.	jasno	
28	7. jutraj 2. popol.	737,0 733,7	-6,1 5,0	sr. jzah. sr. zah.	del. jasno skoro jasno	0,0
28	9. zvečer	731,6	4,1	pr. m. zah.	oblačno	
29	7. jutraj 2. popol.	722,5 715,8	7,0 8,0	p. m. jzah.	oblačno	0,0

Srednja temperatura sobote -6,2°, za 7,3° pod normalom.
Srednja temperatura nedelje 1,0°, za 0,1° nad normalom.

Mlad, izučen krojač želi dobiti

službo cerkovnika ali pomožnega cerkovnika.

Naslov pové upravništvo „Slovenca“.

808 3-1

Zavarovanje
zoper
tatvino po
vlomu.

Domača
splošna zavarovalna
akcijska družba
v Budimpešti
(akcijski kapital 2.000.000 kron a. v.)
sprejemlje
zavarovanja zoper ogenj in telesno
poškodovanje po nezgodah,
tudi (806 4-3)
zavarovanje zoper tatvino po vlomu
v stanovanja, vile, skladišča, in
prodajalnice vsake vrste proti nizki
premiji in pod kulantnimi pogoji.
Natančna pojasnila daje
generalno zastopstvo za Avstrijo:
Dunaj, I., Elisabethstr. 26,
in glavni zastopnik za Kranjsko:
gosp. Josip Perhavo
v Ljubljani, Marije Terezije cesta 4.

Zajamčeno pristna 714 6-6

španska in portugalska desertna vina
in pravi francoski konjak,
znanka „Carle Frères“
prodaja J. KLAUER v Ljubljani.

Bortolo Sardotsch, Koper

(tvrška obstoji od l. 1828)

prodaja

domača in inozemska olivna olja.

Na zahtevanje pošilja vzorce brezplačno in franko.

Ozir poštenosti,

zmernih cen in točne, redne postrežbe so najboljši dokaz razni samostani, cerkvena predstojništva in zasebniki, kateri pri gornji tvrdki kupujejo vse, kar potrebujejo takega blaga, od najfinjšega namiznega olja do goriva in olja za mazanje strojev. 674 42

Najboljše in najpripravnejše drsalke so
„KONDOR“
811 2

„Kondor“, navadne, 1 par gld. 2-
„Kondor“, ponikljane, 1 par „ 3-
„Helios“, ponikljane, 1 par „ 3-
„Halifax“, navadne, 1 par „ 140
„HELIOS“
pri **Andr. Druškovič-u**, Mestni trg št. 10.

Dunajska borza.

Dne 29. novembra.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 „ 35 „
Avstrijska zlata renta 4%	122 „ 80 „
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	102 „ 35 „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 40 „
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	100 „ 10 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	947 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	356 „ 75 „
London vista	120 „ 05 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 92 1/2 „
20 mark	11 „ 78 „
20 frankov (napoleonidor)	9 „ 55 „
Italijanski bankovci	45 „ 35 „
C. kr. cekini	5 „ 68 „

Dne 27. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	160 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 „ 75 „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	191 „ 75 „
4% zadolžnice Rudolfove zelez. po 200 kron	99 „ 65 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 „ 75 „
Dunavske vravnave srečke 5%	129 „ — „
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109 „ 50 „
Posojilo goriškega mesta	112 „ 50 „
4% kranjsko deželno posojilo	98 „ 20 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 „ 50 „
Prioritetne obveznice državne železnice	226 „ 50 „
„ „ južne železnice 3%	184 „ 50 „
„ „ južne železnice 5%	125 „ 85 „
„ „ dolenskih železnice 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	209 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	156 „ — „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 „ 25 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	74 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	79 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57 „ — „
Ljubljanske srečke	22 „ 75 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	162 „ — „
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3410	3410 „ — „
Akcije tržškega Lloydja, 500 gld.	406 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	78 „ 50 „
Splošna avstrijska stavbinska družba	92 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	131 „ 45 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	172 „ — „
Papirnih rubljev 100	123 „ 12 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.